

Gonorejas diagnostiskie un ārstnieciskie aspekti un antibakteriālās rezistences aktualitāte Ādas un seksuāli transmisīvo slimību klīniskā centra pacientiem 2008.–2013. gadā

Jekaterina Ambrosova¹, Ilona Hartmane^{2,3}, Vera Pakalne²

¹ Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Latvija

² Rīgas 1. slimnīca, Latvija

³ Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

Ievads. Visā pasaulē, arī Latvijā, arvien pieaug saslimstība ar seksuāli transmisīvajām infekcijām (STI). Viena no biežāk sastopamajām STI ir gonoreja. 2012. gadā Latvijā tika reģistrēti 602 saslimšanas gadījumi ar gonoreju. Saskaņā ar Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra datiem Latvijā ir reģistrēts viens no augstākajiem saslimstības līmeņiem ar gonoreju Eiropā. Pēdējos gados par svarīgu veselības aprūpes problēmu pasaulē ir kļuvusi gonokoku multirezistence pret terapijā lietotajām antibiotikām.

Darba mērķis. Izpētīt un analizēt saslimstības struktūru un terapijas iespējas Ādas un seksuāli transmisīvo slimību klīniskā centra (ĀSTSKC) pacientiem ar gonoreju triju gadu periodā (2008.–2010. gadā), noteikt biežāk lietotos antibakteriālos līdzekļus gonorejas ārstēšanā un veikt antibakteriālās jutības izmeklējumu pacientiem ar pozitīvu *N. gonorrhoea* uzsējumos laikposmā no 2012. gada oktobra līdz 2013. gada jūnijam.

Materiāls un metodes. Datubāzē tika secīgi iekļauti 275 pacienti, kam noteikta gonorejas diagnoze laikā no 2008. līdz 2010. gadam. Par šiem pacientiem tika apkopota detalizēta medicīniska informācija, izmantojot ĀSTSKC arhīvā esošās medicīniskās kartes. Papildus tika savākta un apstrādāta informācija par 25 pacientiem, kuriem no 2012. gada oktobra līdz 2013. gada jūnijam tika iegūts pozitīvs rezultāts bakterioloģiski (uzsējumā) un tika noteikta *N. gonorrhoeae* jutība pret spektinomicīnu, azitromicīnu, cefotaksīmu, cefoksitīnu, ceftazidīmu, ceftriaksonu, ciprofloksacīnu, ofloksacīnu, penicilīnu un cefeksīmu.

Rezultāti. Uz antibakteriālo jutību tika testēti 26 *N. gonorrhoeae* celmi. Kopumā tika izmeklēti 22 vīriešu un triju sieviešu analīžu paraugi. Antibakteriālā jutība pret ceftriaksonu noteikta 26 celmiem, no tiem 13 (50%) ir jutīgi (S), 13 (50%) – rezistenti (R). Jutība pret cefeksīmu noteikta 16 celmiem, no tiem 4 – S, 2 – mēreni jutīgi (I), bet 10 – R. Jutība pret azitromicīnu tika noteikta 25 celmiem, no tiem 13 – S, 6 – I, 6 – R. Pret ciprofloksacīnu no 24 izmeklētiem celmiem: 4 – S, 9 – I, 9 – R. Jutība pret spektinomicīnu noteikta 24 gonokoku celmiem, no tiem 4 – S, 6 – I, 14 – R. Visiem gonokoku celmiem, kas tika izmeklēti uz jutību pret penicilīnu (8 celmi), noteikta rezistence. Pret ofloksacīnu no četriem izmeklētiem gadījumiem: 1 – S, 2 – I un 1 – R.

Secinājumi.

1. Latvijā pieaug tendence saslimst ar gonoreju.
2. Gonoreja biežāk tiek diagnosticēta vīriešiem slimības akūtā stadijā (59,27%, 163 pacientiem), sievietēm – hroniskā (18,91%, 52 pacientēm no 69).
3. Vidējais saslimstības vecums gan vīriešiem, gan sievietēm ir vienāds. Gonoreju biežāk konstatē pacientiem vecumā no 21 līdz 30 gadu vecumam (52%, 143 pacienti).
4. Sievietēm, diagnosticējot gonoreju, bieži ir nepieciešams veikt plašākus izmeklējumus – uzsējumu un molekulārbioloģiskās izmeklēšanas metodes.
5. Biežāk lietotais medikaments gan monoterapijā, gan kombinētā terapijā ir ceftriaksons (88,2%); 12,6% gadījumu lietoti alternatīvas izvēles preparāti.
6. Kostatēts liels rezistentu gadījumu skaits (pret ceftriaksonu 50% – 13 rezistenti celmi no 26).
7. Pēc terapijas 33,09% pacientu neierodas uz kontrolizmeklējumiem. Sievietes (55 pacientes no 69) uz kontrolizmeklējumiem ierodas biežāk nekā vīrieši (129 no 206 pacientiem).